

Υ. ΠΕ. ΧΩ. Δ. Ε.

**ΕΚΤΡΟΠΗ ΑΧΕΛΩΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΚΗΣ ΠΕΔΙΑΔΑΣ**

Έχει διαπραγματώσει με την
Γενική Διεύθυνση των Νομαρχιακών
Υπηρεσιών τον σχεδιασμό της
αποχέτευσης στην περιοχή
αυτή των Νομαρχιακών
των ΣΧ/ΚΩ. 4. 37 με μέτρο
συντήρησης του στοιχείου ΠΕΧΕΣΕ
κ. Ευφ. Καστοριάς.

κ. Βασιλειάνης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΤΡΟΠΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ

Ιστορικό εκτροπής

Η εκτροπή των νερών του Αχελώου, έργο γεράστιας σημασίας για την ανάπτυξη της χώρας, έχει απασχολήσει τους τεχνικούς κύκλους της χώρας και ειδικότερα τον θεσσαλικό λαό πολλές δεκαετίες.

Οι αρχικές ιδέες της εκτροπής οφείλονται στον καθηγητή του ΕΜΠ κ. Κουτσούκτα και χρονολογούνται από τη δεκαετία του 1950.

Οι υψείς εκτροπής εξετάστηκαν και την περίοδο 1968-1972, οι οποίες απερρίφθησαν ως αντιοικονομικές.

1. Από το 1976 ως το 1981 το έργο εξετάστηκε στο σύνολό του από διάφορες επιτροπές.

2. Την άνοιξη του 1984 δόθηκε εντολή από τον Πρόεδρο της Κυβέρνησης Ανδρέα Παπανδρέου στους αρμόδιους φορείς να συντάξουν και να υποβάλουν προκαταρκτική μελέτη σχεδιασμού του έργου, προκαταρκτικό προϋπολογισμό και λεπτομερές χρονοδιάγραμμα μελέτης και κατασκευής των επί μέρους έργων.

Συστήθηκε Διϋπουργικό Συντονιστικό Όργανο αποτελούμενο από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος-Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Βιομηχανίας-Ενέργειας και Τεχνολογίας και αντίστοιχα Εκτελεστική Γραμματεία από εκπροσώπους των παραπάνω Υπουργών.

Σε ολοποίηση της εντολής αυτής συντάχθηκε και υποβλήθηκε τον Ιούνιο του 1984 δίτομη μελέτη. Το Φεβρουάριο του 1985 ύστερα από απόφαση του Διϋπουργικού Συντονιστικού Οργάνου δόθηκε εντολή στη ΔΕΗ και το ΥΠΕΧΩΔΕ να προχωρήσουν:

α. στη σύνταξη και δημοσίευση των απαιτούμενων γεωτεχνικών προγραμμάτων για τα βασικά έργα της εκτροπής,

β. στη δημοσίευση της σήραγγας προπέλασης του ενδιαμέσου στομίου της σήραγγας εκτροπής, (Σήραγγα Αγορασίας)

γ. στη μελέτη δημοσίευσης των βασικών έργων του συγκροτήματος της εκτροπής με στόχο να δημοπρατηθούν τα έργα αυτά μέχρι το 1987 και

...///...

να αποπερατωθούν το τέλος του 1992 ή αρχές του 1993 και

- δ. στη σύνταξη των απαραίτητων μελετών για τα τεχνικά έργα μεταφοράς των νερών της Εκτροπής στη Θεσσαλική Πεδιάδα καθώς και των απαραίτητων περιβαλλοντικών μελετών.

Γενικό Σχέδιο

Ο γενικός σχεδιασμός των έργων εκτροπής προβλέπει τη μεταφορά από τον Αχελώο στην Θεσσαλική πεδιάδα, περίπου το 20% των νερών του ποταμού με αποτέλεσμα να μην επιφέρεται καμμία μεταβολή στην οικολογία, τόσο του ίδιου του ποταμού, όσο και των εκβολών του.

Για την υλοποίησή του προβλέπεται η κατασκευή πέντε φραγμάτων, πέντε Υδροηλεκτρικών Σταθμών και της κύριας σήραγγας εκτροπής. Συγκεκριμένα:

α. Το Υδροηλεκτρικό έργο Μεσοχώρας με φράγμα στη θέση Μεσοχώρα, σήραγγα προσαγωγής μήκους 8 ΚΜ και ΥΗ Σταθμό στη θέση Γλύστρα.

β. Το Υδροηλεκτρικό έργο Συκιάς με φράγμα και ΥΗ Σταθμό στο πόδι του φράγματος.

γ. Τη σήραγγα εκτροπής του Αχελώου στη Θεσσαλία, μήκους 18,5 ΚΜ με υδροληψία κοντά στο χωριό Πετρωτό (στον παραπόταμο Κουμπουριανίτιμο, κοντά στο φράγμα Συκιάς) και έξοδο κοντά στο χωριό Πευκόφυτο.

δ. Το ΥΗΕ Πευκόφυτο στην περιοχή του ταμιευτήρα Μουζακίου.

ε. Το ΥΗΕ Μουζακίου που περιλαμβάνει φράγμα, σήραγγα προσαγωγής και τον ΥΗΕ Μουζακίου στην περιοχή Μαυρομάτι.

στ. Το φράγμα Πύλης και τη συνδεδητήρια σήραγγα Πύλη-Μουζιάκι, μήκους 7,5 ΚΜ και ενδεχόμενα μικρό ΥΗΕ στην περιοχή Πύλης.

ζ. Τον ταμιευτήρα αναρρύθμισης και τον ΥΗΕ Μαυρομάτι.

Επίσης αφορά την κατασκευή αρδευτικών δικτύων για πλήρη άρδευση 1,5 εκ. στρεμμάτων σε πρώτη φάση, στους νομούς Τρικάλων, Καρδίτσας και Λάρισας.

Ο προϋπολογισμός των έργων ανέρχεται σε 250 δισ. σε τιμές 1986.

σημ 4η

Στο τελικό στάδιο τα λειτουργούντα έργα θα εξασφαλίσουν τη διάθεση της

...///...

απαιτούμενης ποσότητας νερού για την άρδευση έκτασης 3,5 εκ. στρεμμάτων.

Από το 1984 οπότε και ανακοινώθηκε η απόφαση της Κυβέρνησης να προχωρήσει η ολοποίηση του Έργου Εκτροπής του Αχελώου για την άρδευση της Θεσσαλικής Πεδιάδας με ταυτόχρονη ενεργειακή αξιολόγηση, έχει γίνει μία σοβαρότατη εργασία υποδομής (μελέτες δημοπράτησης) και επίσης έχουν ξεκινήσει οι εργασίες κατασκευής των Σηράγγων Εκτροπής των Φραγμάτων Συκιάς και Μεσοχώρας καθώς και προσπέλισης στην κύρια Σήραγγα Εκτροπής.

Τι έχει γίνει

- Έχουν εκπονηθεί πλήρη Τοπογραφικά Διαγράμματα και Γεωλογικές Χαρτογραφήσεις για τις θέσεις των Φραγμάτων Μαυρομάτι Πύλης, Μουζακίου, Συκιάς, Μεσοχώρας και Σήραγγας Εκτροπής.

- Έχουν εκτελεστεί 20.000 μ. σεισμικών διασκοπήσεων στις παραπάνω θέσεις.

- Έχουν εκπονηθεί πλήρεις υδρολογικές μελέτες , τόσο στην περιοχή του Αχελώου όσο και της Θεσσαλίας.

- Έχουν εκπονηθεί μελέτες επιπτώσεων και επανορθωτικών μέτρων για τις θέσεις των φραγμάτων Μεσοχώρας, Συκιάς, Πύλης και Μουζακίου.

- Έχει εκπονηθεί η γεωγοοικονομοτεχνική μελέτη για την πεδιάδα της Θεσσαλίας.

Επίσης, ολοκληρώνεται η μελέτη των εγγελοβελτιωτικών έργων της πεδιάδας.

Τι κατασκευάζεται

Με ικανοποιητικό ρυθμό προχωρεί ήδη η κατασκευή των παρακάτω βασικών έργων:

- Σήραγγα Εκτροπής Μεσοχώρας.

Αφορά σήραγγα μήκους 680 μ. με διάμετρο 10 μ. Ο προϋπολογισμός του έργου είναι 1,2 δισ. δραχ. περίπου.

- Σήραγγα Εκτροπής Συκιάς.

Αφορά δύο σήραγγες μήκους 1.060 μ. και 420 μ. διαμέτρου 11 μ. Ο προϋπολογισμός του έργου είναι 2,0 δισ. δραχ. περίπου.

- Σήραγγα Προσπέλασης ενδιάμεσου μετώπου της κυρίας Σήραγγας Εκ-

...///...

τροπής, μήκους 1.200 μ. και διαστάσεων 4,0 X 4,5 μ.
Ο προϋπολογισμός του έργου είναι 300 εκατ. δρχ. περίπου.

Το 1985 και 1986 έχουν δαπανηθεί για μελέτες και έργα του συγκροτή-
ματος εκτροπής 1,75 δισ. δρχ.

Στο Π.Δ.Ε. του 1987 προβλέπονται πιστώσεις 3 δισ. δρχ.

Πρόσφατα δημοπρατήθηκαν τα έργα "κλειδιά" για την θεσσαλία που είναι
οι σήραγγες στο Μουζιάκι και στην Πύλη.

Τέλος, στις 20 Μαρτίου δημοσιεύθηκε η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος
για την ανάληψη της μελέτης-κατασκευής-χρηματοδότησης όλων των υπόλοι-
πων έργων, με στόχο την όσο το δυνατόν ταχύτερη αποπεράτωση του μεγάλου
αυτού αναπτυξιακού έργου.

Ως τώρα, τα τεύχη προκήρυξης του διαγωνισμού αυτού έχουν προμηθευτεί
από το Υπουργείο εργοληπτικοί και χρηματοδοτικοί οίκοι.

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ακολουθούμε, ο διαγωνισμός θα γίνει σε
δύο φάσεις. Κατά την πρώτη οι εκδηλώσεις ενδιαφέροντος θα περιλαμβά-
νουν αναλυτικές προτάσεις για τρόπους χρηματοδοτικής αντιμετώπισης που
να εξυπηρετούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους στόχους για την
επιτυχία του έργου. Η χρηματοδοτική αντιμετώπιση περιλαμβάνει τόσο τον
δανεισμό, όσο και την ίδια συμμετοχή των ενδιαφερομένων καθώς και τον
συνδυασμό χρηματοδότησης μεταξύ των δημόσιων πόρων και των πηγών του
Αναδόχου του Έργου.

Επίσης, οι διαγωνιζόμενοι θα υποβάλλουν προτάσεις για Αντισταθμιστικά
Οφέλη με την υποχρέωση να τα υλοποιήσουν με την υπογραφή σύμβασης συγ-
χρόνως με την Κύρια Σύμβαση. Επίσης θα αναφέρεται ρητά το ποσοστό των
υπεργολαβιών που θα αναλάβουν Ελληνικές μελετητικές, κατασκευαστικές και
βιομηχανικές εταιρίες. Η πρώτη φάση προβλέπεται να ολοκληρωθεί τον Ιούλιο
του 1987.

Στη δεύτερη φάση που προβλέπεται για το τέλος του 1987, αυτοί που θα επι-
λεγούν, θα κληθούν να δώσουν συγκεκριμένες τεχνικές και οικονομικές προ-
φορές.

Σημειώνεται, ότι οι ενδιαφερόμενοι θα υποβάλλουν προτάσεις για το σύνολο
του Έργου. Επίσης μπορούν να υποβάλλουν προτάσεις:

Είτε για τα Έργα κεφαλής.

Είτε για τα Ευγειοβελτιωτικά Έργα της Θεσσαλικής πεδιάδας

Είτε για αυτοτελή τμήματα του συνόλου των Έργων.

Τα οφέλη

Από την κατασκευή του τεράστιου αυτού αναπτυξιακού έργου αναμένονται ιδιαίτερες σημαντικά οικονομικά απογλέσματα, κυρίως στην γεωργία και κτηνοτροφία. Συγκεκριμένα αναμένεται:

Ετήσιος εξαπλασιασμός της Ακαθάριστης Αξίας Παραγωγής της γεωργο-κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης

Πενιπλασιασμός της αξίας της εργασίας που προσφέρεται στους παραγωγούς.

Αύξηση κατά 11 εκατομμύρια ανέραια ημερομίσθια το χρόνο της αγοράς εργασίας.

Όλα αυτά σημαίνουν:

Σε τιμές του 1986 η Ακαθάριστη Ετήσια Αξία παραγωγής ανέρχεται σε 1120 δισ. δρχ. το ετήσιο Γεωργικό Εισόδημα σε 78 δισ. δρχ. το ετήσιο κέρδος εκμετάλλευσης σε 62 δισ. δρχ. και το γιήσιο όφελος από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε 10 δισ. δρχ.

Σημειώνεται, τέλος, ότι κατά τη διάρκεια κατασκευής θα δημιουργηθούν 30.000 νέες θέσεις εργασίας.-